

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia
1.3 Intézet	Római Katolikus Didaktikai Teológia
1.4 Szakterület	Vallástudomány
1.5 Képzési szint	alap
1.6 Szak / Képesítés	Vallástudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Vallási rítusok						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Nóda Mózes						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Nóda Mózes						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	2	2.6 Értékelés módja	kollokvium	2.7 Tantárgy típusa	alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					44
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					38
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	116				
3.8 A félév össz-óraszámja	172				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	Nincs
4.2 Kompetenciabeli	A szentségek liturgiájának kialakulása, ünneplése. A szentelmények liturgiája és ünneplése. A szentek tisztelete.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Táblával és videoprojektossal felszerelt terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Táblával és videoprojektossal felszerelt terem; intézeti könyvtár

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	A szentségek teológiájának alapismerete A szentségek liturgiájának szerkezete, végzésének szabályai. A szentelmények teológiája és helye a liturgiában. A szentségek teológiájának helye és szerepe a katolikus egyházban

Transzverzális kompetenciák	• A szentségi teológia alapfokú megismerése • A szentségi teológia jelentőségének megértése • A szentelmények szerepe a liturgikus gyakorlatokban

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• A liturgikus könyvek, szövegek, rendelkezések értelmezési képessége
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• A vallási rítusok ismerete • A szentségi liturgia kulcsfogalmainak elsajátítása és megértése • Az egyház liturgiájának elsajátítása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés a szentségek ünneplésébe	előadás	Schneider 195–202; Kunzler 327–330; Várnagy 78–81;
2. A keresztség és a katekumenátus története	előadás	Schneider 235–259; Kunzler 335–345; Várnagy 85–100;
3. A bérmálás ünneplése	előadás	Schneider 271–279; Kunzler 345–349; Várnagy 103–110;
4. Az eukarisztia tiszteletének kialakulása	előadás	Schneider 280–296; Kunzler 355–358; Várnagy 111–117;
5. Az eukarisztia imádása	előadás	Schneider 280–296; Kunzler 355–358; Várnagy 111–117;
6. A kiengesztelődés szentsége	előadás	Schneider 321–336; Kunzler 359–365; Várnagy 127–139;
7. A betegek szentsége	előadás	Schneider 352–362; Kunzler 368–375; Várnagy 142–153;
8. Az egyház tanítása a bűcsúkról	előadás	Nóda: 66–70

9. Parciális vizsga	előadás	
10. Az egyházi rend szentségének ünneplése	előadás	Schneider 363–372; Kunzler 378–385; Várnagy 154–166;
11. A házasság szentségének ünneplése	előadás	Schneider 381–391; Kunzler 390–397; Várnagy 167–174;
12. Zsolozsma. A szentelmények szerepe. Temetés	előadás	Schneider; Kunzler 401–411; Várnagy 176–182;
13. Szentek tisztelete. Ájzatossági gyakorlatok:	előadás	Kunzler 401–411; Várnagy 454–456; Dolhai 360–362
14. A Jézus Szíve-tisztelet	előadás	Nóda: 130.
Könyvészet A II. vatikáni zsinat tanítása, szerk. Dr. CSERHÁTI József, Dr. FÁBIÁN Árpád, Bp. 2000. BARSI Balázs - DOBSZAY László, "Íme, most fölme gyünk Jeruzsálembe", Bp., 2001. BARSI Balázs, Úrjöv et, Bp., 2000. DOBSZAY László, A zsolozsma, Bp., 1999. DOLHAI Lajos, A liturgia teológiája, Bp., 2002. IVANCSÓ István, A keleti liturgiák, Nyíregyháza, 2002. JUNGMANN, J.A., A szentmise, Eisenstadt 1977. KUNZLER, Michael, Az egyház liturgiája, Szeged, 2005. NÓDA Mózes, A szentségek ünnepe, Kolozsvár, 2008. RADÓ Polikárp, Az egyházi év, Pannonhalma 1998. RATZINGER, Joseph, A liturgia szelleme, Bp., 2002. THÖLE, Reinhard, Bevezetés az ortodoxia világába, Bp., 2001. VÁRNAGY Antal, Liturgika, Abaliget, 1996. SCHNEIDER, Theodor, szerk. A dogmatika kézikönyve II. Budapest, 1997.		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Szentségimádási szokások	diákok előadása, kérdések	Részletes bibliográfia a

	megvitatása	szeminárium jegyzékben
2. Mária jelenések	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
3. Mária ájtatosságok	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
4. Csíksomlyói búcsú	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
5. Zarándoklatok	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
6. Áldások szerepe és haszna	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
7. Körmenetek	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
8. A templombúcsú ünnepe és szerepe	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
9. A zsolozsma végzésének szabályai	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
10. A misekönyv, lectionarium, direktórium használata	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
11. Helyi ájtatossági gyakorlatok	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
12. Új ájtatossági gyakorlatok	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
13. Lelkiségi mozgalmak ájtatossági gyakorlatai	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
14. Helyi szentek tiszteletének szokásai	diákok előadása, módszerek alkalmazása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
Könyvészet		

A Katolikus Egyház Katekizmusa, Bp., 1994. A II. vatikáni zsinat tanítása, szerk. Dr. CSERHÁTI J., Dr. FÁBIÁN Á., Bp. 2000. Az Egyházi Törvénykönyv, szerk. ERDŐ P., Bp., 1983. Általános Rendelkezések az Imaórák Liturgiájáról, in: Az imaórák liturgiája I. Budapest 1991, 25. BARSÍ B. - DOBSZAY L., "Íme, most fölme gyünk Jeruzsálembe", Bp., 2001. BARSÍ B., Úrjövet, Bp., 2000. BOUYER, L., Építészet és liturgia, Szeged 2000. BRANIŞTE, E. – NIŢOIU, Gh. – NEDA, Gh., Liturgică specială, Bucureşti, 1997. CSELÉNYI I.G., Az eukarisztikus liturgia. Athanasiana 5 (1997) 31-47. DOBSZAY L., A zsolozsma, in: Egyházzenei füzetek I/1, 1999, 7. DOLHAI L., A liturgia teológiája, Bp., 2002. EVDOKIMOV, P., Ortodoxia, Bucureşti, 1996. IVANCSÓ I., A keleti liturgiák, Nyíregyháza, 2002. IVANCSÓ I., A liturgia mint az identitás kifejezője, in: Athanasiana 6 (1998) 31-40. JAKUBINYI Gy., Vallási archontológia, Gyulafehérvár, 2004. JUNGMANN, J.A., A szentmise, Eisenstadt 1977. KUNZLER, M., Az egyház liturgiája, Szeged, 2005. MIHÁLYI G., Liturgia és hitélet, é.n. MIKLÓSHÁZY A., Benedicamus Domino Áldjuk az Urat!, Eisenstadt 1984. NÓDA MÓZES, Liturgika, Kolozsvár, 2005. RADÓ P., Az egyházi év, Pannonhalma 1998. RADÓ P., Sacra liturgia. In: FÉLEGYHÁZY J., Az egyház a korai középkorban, Bp., 1967. RATZINGER, J., A liturgia szelleme, Bp., 2002. ROMANO, G., A liturgia szelleme, Bp., 1840 SASVÁRI L., A világ örmény katolikussága, in: Az örmény katolikus egyház története és művészete, szerk. FANCSALI J. és ISSEKUTZ S., Bp., 1999. THÖLE, Reinhard, Bevezetés az ortodoxia világába, Bp., 2001. VÁRNAGY A., Liturgika, Abaliget, 1996. SZUNYOGH X. F., A szent zsolozsma, Bp., 1941, <http://gimn-db.piar.hu/pazmany/k256.htm> (2005. május 3.) SUITBERT, B. OSB, A zsolozsma-imádság teológiai alapjai, in: Egyházzenei füzetek I/1 (1999) 99–105.		

9. A tantárgy tartalmának összhangba hozása az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásaival.

- A tantárgy tartalma megegyezik az egyetemi oktatásban a fontosabb egyetemeken liturgikus teológia tartalmával és módszereivel.
- A tárgy keretében figyelembe vesszük a kortárs liturgikus irodalom eredményeit.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Kulcsfogalmak és liturgia szerkezetének, szerepének megértése	Féléves részvizsga (írásbeli) és félév végi kollokvium	75 %

10.5 Szeminárium	Szemináriumi dolgozat megfelelése a liturgikus kutatás módszertanának	Félév végi írásbeli vizsga	25 %
	A szemináriumi témák elsajátítása	A részvizsga és félév végi vizsga keretében	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• A szentségi teológia alapfogalmainak ismerete; a szentségek alapcselekményeinek ismerete; • Az alapvető liturgikus cselekmények ismerete • Vizsga feltételek: Nóda Mózes: A szentségek ünnepe; Jézus Szíve-tisztelet; Az eukarisztia misén kívüli tisztelete (elektronikus formátumban közölve.) • A vizsga: írásbeli • A parciális és vizsgajegy 75%+szeminárium 25% • A parciális a nyolcadik hét után, ekkor küldöm a tételsort is. • A szemináriumi tevékenység elvárásait drd. Száva Péter közli.			

Kitöltés dátuma
2018. ápr. 23.

Előadás felelőse
Dr. Nóda Mózes

Szeminárium felelőse
drd. Száva Péter

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2018. ápr. 30

Intézetigazgató
Dr. Zamfir Korinna